

OSNOVNA ŠOLA ŠMARTNO

Šmartno pri Litiji

VARNOSTNI NAČRT

Šolsko leto 2018/2019

Šmartno pri Litiji, september 2018

1.0 UVOD

V letnem delovnem načrtu za šolsko leto 2018/19, smo kot eno izmed prednostnih nalog zapisali poudarek na večji varnosti vseh udeležencev. Omenjeno prednostno nalogo bomo poskušali realizirati tako, da bomo pri vseh oblikah vzgojno-izobraževalnega dela poudarili varnostni vidik in da bomo pristopili k oblikovanju varnostnega načrta. Dogovorili smo se tudi, da vodja posamezne dejavnosti (ŠD, KD, ND, ekskurzije, prireditve) pripravi podroben načrt, da po potrebi se oblikuje tim za izvedbo določene naloge, da mora načrt vsebovati kadrovske razporeditve, zagotavljanje varnosti, zadolžitve in razdelitev nalog ter določitev rokov za izvedbo in informiranje ostalih učiteljev na informativnem sestanku.

O pomenu varnosti in o odgovornosti šole in staršev bodo razredniki spregovorili tudi na 1. roditeljskem sestanku. Šola je v času pouka in drugih dejavnosti odgovorna za zdravje in varnost otrok, zato je nujno potrebno, da je razrednik seznanjen z morebitnimi zdravstvenimi posebnostmi otroka, ki bi lahko v določeni situaciji vplivale in ogrožale zdravje otrok, oziroma ogrožale njegovo življenje.

2.0 OPREDELITEV VARNOSTI V VZGOJNEM NAČRTU

Zagotavljanje varnosti je neposredno ali posredno opredeljeno tudi v Vzgojnem načrtu, kjer je že v uvodu zapisano, da oblikovanje vzgojnega načrta pomeni konkretiziranje (ozavestiti in dodati nove dejavnosti) našega dosedanjega dela.

Šola vzgaja učence z zgledom, in ravnanjem vsak trenutek, ki ga v njej preživi. Vzgojne niso le številne vsebine v okviru posameznih predmetov, vzgaja vsako učiteljevo ravnanje, odnosi med učenci, odnosi med učenci in učitelji, celotno ozračje šolskega življenja in skupnega bivanja med poukom, odmori, med zunajšolskimi dejavnostmi, na ekskurzijah in v šoli v naravi (Devetletka od A do Ž).

Eden od ciljev vzgojnega načrta je, da želimo privzgjati odgovornost za svoja dejanja in ravnanja, kar posledično pomeni tudi več varnosti. Varnost je opredeljena tudi pri vzgojnih načelih - načelo medsebojnega zaupanja in zagotavljanja varnosti (enakosti).

V Vzgojnem načrtu je varnost opredeljena tudi med vrednotami šole in staršev:

- varnost (ustvarjanje zaupanja, doslednost, spoštovanje in upoštevanje pravil, zgled, večji nadzor, sprejetost);
- varnost (ustvarjanje okolja in ozračja, da se otroci počutijo varne);

3.0 VLOGA IN ODGOVORNOST ŠOLE

Osnovna šola zaradi dejstva, da je na enem mestu v določenem času veliko oseb, predstavlja določeno stopnjo tveganja, da pride do nesreče, ki ima lahko za posledico večjo ali manjšo poškodbo. Zaposleni v vzgojni-izobraževalnih ustanovah se tega zelo dobro zavedamo, zato tudi temu vidiku posvečamo veliko pozornost.

V času pouka so učenci ves čas pod nadzorom učitelja. V primeru izvajanja drugih oblik pouka (dnevi dejavnosti, šole v naravi) je vedno zagotovljeno spremstvo učiteljev v skladu z normativi. V času pouka in drugih dejavnosti do poškodb praviloma ne prihaja. Poškodbe se dogajajo predvsem pri pouku športne vzgoje oziroma športnih dejavnostih (športni dnevi iz šola v naravi). Zelo redki so primeri poškodb, kjer bi lahko opredelili odgovornost šole.

V primeru, da ure pouka zaradi odsotnosti učitelja odpadejo, odpadlo uro nadomesti drugi učitelj. Kadar je odsotnost učitelja načrtovana, se ta ura nadomesti z drugim učiteljem (učitelj odpadle ure pripravi pripravo, ki jo izvede drugi učitelj, učitelj nadomesti odpadlo uro s svojo pripravo na pouk). V primeru nenačrtovane odsotnosti, učenci izbirnega predmeta počakajo v varstvu vozačev.

V primeru izvedbe dneva dejavnosti, odpadejo vse ure pouka. Učenci odidejo domov lahko že po končani 5. šolski uri, razen kadar se dejavnost izvaja izven šole. V tem primeru se pouk konča ob 14.10. Izjemoma se lahko pouk konča tudi kasneje (posamezne ekskurzije, športni dnevi). V teh primerih so starši pisno obveščeni o predvidenem času prihoda v Šmartno, v izrednih primerih jih o času prihoda obvestijo neposredno učenci.

Spremstvo učencev pri prevozi skupin ureja Pravilnik o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok. Ta pravilnik določa za varnost pomembne okoliščine pri prevozu skupin otrok, število spremljevalcev glede na število otrok v vozilu in njihove naloge pri spremljanju skupine otrok in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati.

Vzgojno-izobraževalno delo v oddelkih podaljšanega bivanja se nekoliko razlikuje od običajnega dela. Vse dejavnosti so načrtovane in pri vseh dejavnostih je varnostni vidik na

prvem mestu (kosilo, domače naloge, sprostivne dejavnosti v razredu, na šolskem igrišču ali v športni dvorani). Interesne dejavnosti praviloma potekajo po končanem pouku v oddelku podaljšanega bivanja, od 14.10 dalje. Učenec zapusti oddelek (sam ali v spremstvu vodje interesne dejavnosti). V času izvajanja interesne dejavnosti je za njegovo varnost odgovoren vodja interesne dejavnosti. Po končani interesni dejavnosti učenec odide domov. Izjemoma se učenec lahko vrne v oddelek podaljšanega bivanja, kadar obiskuje otroški pevski zbor, ritmično gimnastiko ali verouk.

Določeno stopnjo tveganja za poškodbe predstavlja čas do začetka pouka. V tem času se izvaja jutranje varstvo od 5.30 dalje za učence 1. razreda in izjemoma tudi za učence 2. razreda; varstvo vozačev je organizirano od 7. ure naprej; varstvo poteka v učilnici, zato je pomembno, da učenci, ki prihajajo v šolo od 7.00 do 7.30, pridejo v učilnico, ki je določena za varstvo vozačev; od 7.15 dalje pa poteka dežurstvo učiteljev v spodnji avli.

Čas po končanem pouku in do odhoda avtobusa predstavlja največje tveganje za morebitne poškodbe.

V 1. triletju so vsi učenci, ki čakajo na avtobus obvezno v učilnici pod nadzorom dežurne učiteljice. Učence 1. razreda učiteljica spremlja na avtobus. Učenci 2. in 3. razreda po končanem varstvu samostojno odidejo na avtobus.

Učencem 4. in 5. razreda, ki čakajo na šolski avtobus, šola omogoča, da počakajo v učilnici, do odhoda avtobusa. Starši s podpisom potrdijo (soglašajo), da bo njihov otrok vključen v varstvo vozačev. Če se učenec ne prijavi v varstvo vozačev oziroma če se učenec ne javi dežurnemu učitelju, šola ne odgovarja za njegovo varnost.

Tudi za učence 6. do 9. razreda imamo organizirano varstvo vozačev v za to določeni učilnici. S to obliko organiziranega varstva so seznanjeni učenci in starši. Dolžnost učencev je, da takoj po končanem pouku pridejo v učilnico in se javijo dežurnemu učitelju, ki prisotne učence vpiše v zvezek. V varstvu vozačev lahko učenci naredijo domačo nalogo, se učijo (dežurni učitelj jim pri tem pomaga) ali berejo knjige. Če se učenec ne prijavi v varstvo vozačev oziroma če se učenec ne javi dežurnemu učitelju, šola ne odgovarja za njegovo varnost.

Interesne dejavnosti na predmetni stopnji – za te dejavnosti se odločajo učenci prostovoljno. Za varnost učencev je neposredno odgovoren vodja posamezne interesne dejavnosti, ki mora o vsebini dejavnosti, urniku in drugih posebnosti pisno seznaniti starše ob začetku šolskega leta. Starše mora seznaniti tudi z načinom obveščanja, v primeru sprememb urnika, odsotnosti učitelja. V tem primeru se dejavnost praviloma ne izvaja. O načrtovani odsotnosti vodja

dejavnosti predhodno seznanjeni učence oziroma starše. Učenci so dolžni o odsotnosti učitelja obveščati starše.

Prvi, zadnji šolski dan in zadnji šolski dan v koledarskem letu se praviloma konča po 5. šolski uri. Za učence 6. do 9. razreda v teh dneh ni organiziranega varstva vozačev. Vsi učenci, razen tistih, ki so vključeni v podaljšano bivanje, odidejo domov ob 12.20.

4.0 VLOGA IN ODGOVORNOST STARŠEV

Vloga in odgovornost staršev je, da so seznanjeni z oblikami in načinom šolskega dela z urnikom in da sproti spremljajo informacije, ki se nanašajo na morebitne spremembe. Naloga staršev je tudi, da vzgajajo svoje otroke, predvsem pa da so tudi sami zgled.

Poseben poudarek morajo starši posvetiti vzgoji v cestnem prometu. Tu lahko največ storijo z lastnim zgledom. Upoštevati morajo prometni režim, ki je objavljen v šolski publikaciji. Starši morajo zagotoviti, da otroci v 1. in 2. razredu nosijo odsevne znake (rutke).

Starši, ki spremljajo otroke pospremiijo otroka do vhodnih vrat učilnice, kjer poteka jutranje varstvo ali varstvo vozačev. Po končanem pouku svojega otroka počakajo pred učilnico.

Kadar se šolska dejavnost odvija izven šole in se učenci vrnejo v šolo z avtobusom, morajo starši pričakati otroka pred šolo ob napovedani uri, pri tem pa s svojim vozilom ne smejo ovirati prihoda avtobusa. V primeru, da gredo učenci domov sami, morajo to sporočiti spremljevalcu (razredniku).

Starši morajo pričakati svojega otroka ob napovedani uri prihoda pred šolo vedno, kadar je ura prihoda po 21. uri.

5.0 ODGOVORNOST UČENCEV

Običajno se udeleženci (predvsem učenci) tega niti ne zavedajo oziroma se premalo zavedajo posledic, ki jih lahko povzroči določeno dejanje.

Učenci se morajo zavedati, da lahko za svojo varnost in varnost drugih največ naredijo sami. Še posebno pomembno je upoštevanje pravil prometne varnosti: hoja po pločniku, uporaba varne šolske poti, prečkanje ceste na prehodu za pešce.

Po končanem pouku se učenci v garderobi preoblečejo in se odpravijo domov. Učenci se ne smejo zadrževati v avli ali v neposredni bližini šole (na igrišču), razen v primeru kadar čakajo na šolski avtobus.

Učenci, ki se vozijo s šolskimi avtobusi se po pouku ali po končanem varstvu odpravijo na avtobusno postajo. Obnašanje na avtobusni postaji mora biti v skladu s Pravilnikom o šolskem redu. Pri vstopanju v avtobus ne smejo povzročati nepotrebne gneče se prerivati ali kako drugače ogrožati lastne varnosti in varnosti drugih. Upoštevati morajo, da imajo prednost pri vstopanju mlajši učenci in učenci, ki so kakorkoli gibalno ovirani. Na avtobusu ali kombiju ves čas vožnje sedijo na svojih sedežih in pripeti z varnostnimi pasovi.

6.0 VARNOST OTROK V CESTNEM PROMETU

Varnost otrok v cestnem prometu je ena izmed najpomembnejših dolžnosti šole, staršev in drugih udeležencev v prometu.

Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Na poti v prvi razred šole ter domov mora imeti učenec spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci, poleg staršev, so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo 1. razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora (razen pri prevozu v šolo in iz šole) spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener ipd., star najmanj 21 let), ki skrbi za varnost otrok pri vstopanju in izstopanju iz vozila ter za red in varnost otrok v avtobusu. Otroci morajo med vožnjo z avtobusom sedeti na sedežih in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

7.0 VARNA ŠOLSKA POT

Varna šolska poteka po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev). Varna šolska pot je označena s posebnimi oznakami.

Učence, ki prihajajo v šolo peš ali se vozijo s šolskim avtobusom in so prav tako udeleženi v prometu kot pešci (prihod, odhod s postajališča organiziranega prevoza), morajo upoštevati varnostna pravila, ki veljajo za pešce:

- Hoja po pločniku, če je.
- Zunaj naselja hoja po levi strani ceste (če ni pločnika).
- Ob zmanjšani vidljivosti nošenje kresničke in svetlejših oblačil, v prvem in drugem razredu še rumeno rutico.
- Cesto prečkati na prehodu za pešce, če prehoda ni, se dobro prepričati, kdaj in kje je najvarneje prečkati cesto.

8.0 ŠOLSKI PREVOZI

Za prevoz imajo učenci organiziran šolski avtobus. Avtobusni prevozi so organizirani takrat, ko konca s poukom večina učencev. Za čakajoče učence šola organizira varstvo. Osnovna šola lahko predlaga lokalni skupnosti organiziranje brezplačnega prevoza za tiste učence, če je njihovo prebivališče oddaljeno več kot 4 km od šole. Ne glede na oddaljenost bivališča od šole imajo pravico do brezplačnega prevoza učenci 1. razreda, učenci ostalih razredov pa v primeru, če občinski svet za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da obstoji ogroženost učenca na poti v šolo. Pri odločitvah je potrebno upoštevati tudi zahteve o varnosti pri prevozih otrok (ustrezna postajališča ali varne površine, s katerih lahko učenci vstopajo in izstopajo iz vozila, ustreznost samega vozila pogojem vožnje skupine otrok itd.).

Zakon o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07) v 56. členu zagotavlja učencem pravico do brezplačnega prevoza v šolo.

Za izredni prevoz šolskih otrok (izleti, ekskurzije, tekmovanja ...) morajo vozila, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu, izpolnjevati poleg splošnih zahtev za vozila tu posebne tehnične zahteve iz Pravilnika o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, 23/09).

9.0 ZAKLJUČEK

Osnovna šola je med drugim dolžna zagotavljati varnost vsem učencem v času pouka in drugih šolskih obveznosti. Tega se zavedamo, zato je pri načrtovanju vseh dejavnosti ta vidik na prvem mestu. Vendar pa je ob tem potrebno poudariti tudi, da zagotavljanje varnosti ne pomeni »absolutne varnosti«. Pomembno je da se tega zavedajo tako učitelji kot tudi starši. Nemogoče je organizirati življenje in delo na šoli tako, da bi bili vsi učenci ves čas pod nadzorom, tega si navsezadnje tudi učenci ne bi želeli. Prav pa je, da zagotovimo osnovne varnostne pogoje: spremstvo v skladu z normativi, dežurstvo v času odmorov, varstvo vozačev, jutranje varstvo. Kljub temu se dogajajo nesreče, poškodbe (v času pouka, med odmori, pred in pouku na šolskem igrišču).

Zagotavljanje varnosti pomeni permanentno dejavnost, kar pomeni, da je bolj kot to, da učence ves čas nadziramo, pomembno da učence navajamo na samostojnost in na to, da znajo sami poskrbeti za svojo varnost.

Zagotavljanje varnosti mora biti sestavni del vseh dejavnosti, ki se na šoli odvijajo in skupna naloga vseh zaposlenih, učencev in staršev.

Šmartno pri Litiji, 1. 9. 2018

Albert Pavli, ravnatelj

Priloga:

- Navodilo učiteljem ob izrednih razmerah.